INNOVATIVE PUBLICATION
Journal of Effective Learning and Sustainable Innovation
Vol.4 №6 (2026). JUNE
innovativepublication.uz

HUDUDIY IQTISODIY O‘SISHDA XIZMATLAR SEKTORINING ROLI.

Hakimov Faxritdin Abdusattorovich
Termiz davlat muhandislik va agrotexnologiyalar universiteti assistenti
faxritdinhakimov72@gmail.com
ORCID: 0000-0001-6160-3049
Tursunov Abduxamid Shokirovich
Termiz davlat muhandislik va agrotexnologiyalar unversiteti "Tarmoqlar iqtisodiyoti" kafedrasi assistenti
Eshqorayev Javohir
Termiz Davlat muhandislik va agrotexnologiyalar universiteti, Iqtisodiyot, o‘rmonchilik va veterinariya fakulteti Buxgalteriya hisobi va audit yo`nalishi talabasi
eshqorayevjavohir@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada O‘zbekiston hududlarida iqtisodiy o‘sishni ta’minlashda xizmatlar sektorining o‘rni viloyatlar kesimida tahlil qilindi. Tadqiqotda 2024-yil yanvar–dekabr davri bo‘yicha ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, hududlarning respublika xizmatlar bozoridagi ulushi, xizmatlar sektorining o‘sish sur’ati hamda yalpi hududiy mahsulot tarkibida xizmatlar ulushi asosiy indikator sifatida olindi. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, xizmatlar sektori O‘zbekiston iqtisodiyotida o‘sishning muhim drayveriga aylangan bo‘lsa-da, hududlar bo‘yicha rivojlanish darajasi keskin farqlanadi. Toshkent shahri xizmatlar bozorining eng yirik markazi bo‘lib, respublika bozor xizmatlari hajmining 36,5 foizini shakllantiradi. Samarqand, Toshkent, Farg‘ona, Qashqadaryo va Namangan viloyatlari nisbatan yuqori hajmga ega bo‘lsa, Sirdaryo, Navoiy, Jizzax, Xorazm, Surxondaryo va Qoraqalpog‘iston Respublikasida xizmatlar hajmi pastroq. Biroq YHM tarkibidagi xizmatlar ulushi ayrim agrar va demografik jihatdan faol hududlarda ham yuqori ekani aniqlanadi. Maqolada hududiy xizmatlar sektorini rivojlantirish uchun raqamli xizmatlar, moliyaviy xizmatlar, transport-logistika, turizm va professional biznes xizmatlarini hududiy ustuvorliklar asosida kengaytirish taklif etiladi.
Kalit so‘zlar: xizmatlar sektori, hududiy iqtisodiy o‘sish, yalpi hududiy mahsulot, bozor xizmatlari, viloyatlar tahlili, iqtisodiy diversifikatsiya, Toshkent shahri, xizmatlar bozori.

KIRISH

Hududiy iqtisodiy o‘sish masalasi O‘zbekiston iqtisodiyotining eng muhim

yo‘nalishlaridan biridir. Mamlakatda so‘nggi yillarda iqtisodiy islohotlar, tadbirkorlik muhitining liberallashuvi, raqamli iqtisodiyotning kengayishi, savdo va moliyaviy xizmatlarning faollashuvi natijasida xizmatlar sektori iqtisodiy o‘sishning asosiy omillaridan biriga aylanmoqda. Xizmatlar sohasi sanoat yoki qishloq xo‘jaligiga nisbatan tezroq moslashuvchanlikka ega: u kamroq tabiiy resurs talab qiladi, ko‘proq inson kapitali va institutsional muhitga tayanadi hamda kichik biznes uchun nisbatan past kirish to‘sig‘ini yaratadi.

Xizmatlar sektorining hududiy iqtisodiy o‘sishdagi roli ikki jihatdan muhim. Birinchidan, xizmatlar sohasi bandlikni kengaytiradi, aholining daromad manbalarini ko‘paytiradi va mahalliy iste’mol bozorini jonlantiradi. Ikkinchidan, xizmatlar sanoat, qishloq xo‘jaligi va qurilish tarmoqlari samaradorligini oshiruvchi infratuzilmaviy sektor vazifasini bajaradi. Masalan, transport-logistika xizmatlari mahsulot yetkazib berish zanjirini tezlashtiradi, moliyaviy xizmatlar investitsiya va kredit resurslariga kirishni osonlashtiradi, axborot-kommunikatsiya xizmatlari esa biznes jarayonlarini raqamlashtiradi.

Shu bilan birga, xizmatlar sektorining hududlar kesimida rivojlanishi bir xil emas. Toshkent shahri, Samarqand, Toshkent va Farg‘ona viloyatlari xizmatlar hajmi bo‘yicha yetakchi bo‘lsa, ayrim hududlarda xizmatlar sektori hali yetarli darajada diversifikatsiyalashmagan. Bu nomutanosiblik hududlarning demografik salohiyati, urbanizatsiya darajasi, transport-geografik joylashuvi, tadbirkorlik faolligi, turizm infratuzilmasi va moliyaviy xizmatlarga kirish imkoniyatlari bilan izohlanadi.

Tadqiqotning dolzarbligi shundaki, xizmatlar sektorini hududiy o‘sishning mustaqil omili sifatida baholash faqat xizmatlar hajmini ko‘rsatish bilan cheklanmasligi kerak. Xizmatlar hajmi, xizmatlarning o‘sish sur’ati, YHM tarkibidagi ulushi va hududning respublika xizmatlar bozoridagi ulushi birgalikda tahlil qilingandagina real holat ko‘rinadi. Aks holda, Toshkent shahri hajm jihatdan barcha hududlarni ortda qoldirgani sababli boshqa viloyatlarning ichki tarkibiy transformatsiyasi yetarlicha ko‘rinmay qoladi.

Tadqiqotning maqsadi-O‘zbekiston hududlari kesimida xizmatlar sektorining iqtisodiy o‘sishga ta’sirini 2024-yil statistik ko‘rsatkichlari asosida baholash va hududiy rivojlanishdagi asosiy tafovutlarni aniqlashdan iborat.

Tadqiqot vazifalari quyidagilardan iborat: xizmatlar sektorining hududiy iqtisodiyotdagi nazariy rolini yoritish; viloyatlar kesimida bozor xizmatlari hajmi va o‘sish sur’atlarini tahlil qilish; YHM tarkibida xizmatlar sektorining ulushini hududlar bo‘yicha taqqoslash; xizmatlar sektorining hududiy iqtisodiy o‘sishga ta’sir qiluvchi asosiy omillarini aniqlash; hududiy xizmatlar sektorini rivojlantirish bo‘yicha amaliy

takliflar ishlab chiqish.

Adabiyotlar sharhi

Iqtisodiy rivojlanish nazariyalarida xizmatlar sektori dastlab sanoatlashuvdan keyingi bosqich mahsuli sifatida talqin qilingan. Klassik yondashuvga ko‘ra, iqtisodiy taraqqiyot qishloq xo‘jaligidan sanoatga, keyin esa xizmatlar sektoriga o‘tish orqali yuz beradi. Ammo zamonaviy iqtisodiyotda xizmatlar sohasi faqat yakuniy bosqich emas, balki barcha tarmoqlarning samaradorligini oshiruvchi bog‘lovchi mexanizm sifatida qaraladi.

Xalqaro tadqiqotlarda xizmatlar sektorining o‘sishi urbanizatsiya, inson kapitali, raqamli texnologiyalar, moliyaviy inklyuziya va transport-logistika infratuzilmasi bilan chambarchas bog‘liq ekani ko‘rsatiladi. Ayniqsa, axborot-kommunikatsiya, moliya, konsalting, muhandislik, ta’lim, tibbiyot va turizm xizmatlari yuqori qo‘shilgan qiymat yaratish imkoniyatiga ega. Bunday xizmatlar hududiy iqtisodiyotda multiplikativ ta’sir hosil qiladi: bir tomondan to‘g‘ridan-to‘g‘ri daromad yaratadi, ikkinchi tomondan esa sanoat va qishloq xo‘jaligi subyektlari uchun zarur infratuzilmani ta’minlaydi.

O‘zbekiston sharoitida xizmatlar sektori bo‘yicha tadqiqotlar ko‘pincha umumrespublika darajasidagi ko‘rsatkichlarga tayanadi. Bunday yondashuv umumiy tendensiyani ko‘rsatadi, biroq hududlar o‘rtasidagi real farqlarni yetarli darajada ochib bermaydi. Masalan, Toshkent shahri xizmatlar hajmi bo‘yicha mutlaq yetakchi bo‘lsa, Qoraqalpog‘iston Respublikasi, Namangan, Samarqand va Farg‘ona viloyatlarida YHM tarkibidagi xizmatlar ulushi sezilarli darajada yuqori. Demak, hududiy tahlilda hajm va tarkib ko‘rsatkichlarini ajratib ko‘rish zarur.

Jahon banki tomonidan O‘zbekiston bo‘yicha olib borilgan tahlillarda ham xizmatlar sohasi mamlakat iqtisodiy o‘sishining muhim drayveri sifatida baholanadi. Xususan, xizmatlar sektorining YaIMdagi ulushi sanoat, qishloq xo‘jaligi va qurilishdan yuqori ekani, bandlikda esa xizmatlar sohasi ulushi sezilarli darajada oshgani qayd etiladi. Bu holat O‘zbekiston iqtisodiyotida tarkibiy transformatsiya jarayoni davom etayotganini ko‘rsatadi.

Metodologiya

Tadqiqotda statistik-taqqoslama tahlil, hududlararo solishtirish, tarkibiy tahlil va guruhlash usullaridan foydalanildi. Tahlil uchun 2024-yil yanvar–dekabr davri bo‘yicha rasmiy statistik ma’lumotlar asos qilib olindi. Asosiy ko‘rsatkichlar quyidagilardan iborat:

1. Ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, mlrd so‘mda.
2. Hududning respublika bozor xizmatlari hajmidagi ulushi, foizda.

3. Xizmatlar hajmining o‘sish sur’ati, foizda.
4. Yalpi hududiy mahsulot tarkibida xizmatlar sektorining ulushi, foizda.
5. YHM tarkibidagi xizmatlar sektorining real o‘sish sur’ati, foizda.

Tadqiqotda ikki xil yondashuv qo‘llandi. Birinchi yondashuv bo‘yicha hududlarning respublika xizmatlar bozoridagi miqyosi baholandi. Bu ko‘rsatkich xizmatlar hajmi va respublika bozoridagi ulush orqali aniqlanadi. Ikkinchi yondashuvda esa xizmatlar sektorining har bir hudud iqtisodiyoti ichidagi roli baholandi. Bunda YHM tarkibida xizmatlar ulushi asosiy indikator sifatida olindi.

Bu metodologik yondashuv muhim, chunki xizmatlar hajmi yirik shaharlar va yuqori urbanizatsiyalashgan hududlarda tabiiy ravishda katta bo‘ladi. Biroq kichikroq hududlarda xizmatlar sektori YHM tarkibida yuqori ulushga ega bo‘lishi mumkin. Shuning uchun faqat hajm bo‘yicha xulosa chiqarish noto‘g‘ri bo‘ladi.

Natijalar

2024-yilda O‘zbekiston Respublikasida ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 818 428,3 mlrd so‘mni tashkil etdi. Xizmatlar hajmining o‘sish sur’ati 112,9 foizga teng bo‘ldi. Hududlar kesimida eng yirik ulush Toshkent shahriga to‘g‘ri keldi. Toshkent shahrida xizmatlar hajmi 298 825,6 mlrd so‘mni tashkil etib, respublika umumiy hajmining 36,5 foiziga teng bo‘ldi. Bu ko‘rsatkich poytaxtning moliya, savdo, axborot-kommunikatsiya, ta’lim, tibbiyot, transport va professional xizmatlar markazi sifatidagi rolini tasdiqlaydi.

1-jadval. Hududlar kesimida xizmatlar sektorining asosiy ko‘rsatkichlari, 2024-yil

Hudud	Bozor xizmatlari hajmi, mlrd so‘m	Respublika xizmatlar bozoridagi ulushi, %	Bozor xizmatlari o‘sish sur’ati, %	YHM tarkibida xizmatlar ulushi, %	YHMda xizmatlar o‘sish sur’ati, %
Qoraqalpog‘iston Respublikasi	28 820,8	3,5	110,6	48,0	107,3
Andijon viloyati	41 807,5	5,1	113,1	34,3	108,6
Buxoro viloyati	34 495,1	4,2	111,2	35,2	108,6
Jizzax viloyati	20 069,5	2,5	113,8	36,0	109,0
Qashqadaryo viloyati	43 255,9	5,3	110,9	41,6	106,8
Navoiy viloyati	20 055,6	2,4	112,1	13,0	106,9

Namangan viloyati	43 090,6	5,3	112,3	45,5	108,8
Samarqand viloyati	58 875,7	7,2	114,1	44,9	109,2
Surxondaryo viloyati	28 505,9	3,5	110,9	41,9	107,4
Sirdaryo viloyati	11 609,1	1,4	112,2	32,5	106,9
Toshkent viloyati	56 317,9	6,9	112,8	30,6	109,3
Farg‘ona viloyati	55 200,7	6,7	112,3	44,7	107,3
Xorazm viloyati	28 262,0	3,5	112,0	40,3	107,8
Toshkent shahri	298 825,6	36,5	116,8	63,0	111,5

Jadvaldan ko‘rinadiki, xizmatlar sektorining hududiy rivojlanishida uchta asosiy guruh shakllangan.

Birinchi guruh -xizmatlar bozorining yirik markazlari. Bu guruhga Toshkent shahri, Samarqand, Toshkent, Farg‘ona, Qashqadaryo va Namangan viloyatlari kiradi. Ushbu hududlar respublika xizmatlar bozorining asosiy qismini shakllantiradi. Ayniqsa, Toshkent shahri alohida pozitsiyaga ega: poytaxtda xizmatlar hajmi eng yaqin raqib - Samarqand viloyatidan qariyb besh baravar yuqori. Bu holat xizmatlar sektorining markazlashuv darajasi yuqoriligini ko‘rsatadi.

Ikkinchi guruh -xizmatlar sektori YHM tarkibida yuqori ulushga ega bo‘lgan hududlar. Bu guruhga Toshkent shahri, Qoraqalpog‘iston Respublikasi, Namangan, Samarqand, Farg‘ona, Surxondaryo, Qashqadaryo va Xorazm viloyatlari kiradi. Mazkur hududlarda xizmatlar sektori iqtisodiyot tarkibida sezilarli o‘rin egallaydi. Masalan, Qoraqalpog‘iston Respublikasida bozor xizmatlari hajmi respublika umumiy hajmining atigi 3,5 foizini tashkil qilgan bo‘lsa-da, YHM tarkibida xizmatlar ulushi 48,0 foizga teng. Bu hudud ichki iqtisodiy tuzilmasida xizmatlar sektori muhimligini ko‘rsatadi.

Uchinchi guruh -sanoat yoki resursga tayanadigan hududlar. Navoiy viloyati bu holatning eng yaqqol namunasi hisoblanadi. Viloyatda xizmatlar hajmi respublika bo‘yicha 2,4 foizni tashkil etgan, YHM tarkibida xizmatlar ulushi esa 13,0 foizga teng. Bunday past ulush Navoiy iqtisodiyotida sanoat, ayniqsa tog‘-kon va qayta ishlash tarmoqlarining ustunligi bilan izohlanadi. Demak, xizmatlar sektorining past ulushi har doim ham iqtisodiy zaiflikni anglatmaydi; ayrim holatlarda bu hududning sanoatlashgan tuzilmasi bilan bog‘liq bo‘ladi.

Xizmatlar hajmining o‘sish sur’ati bo‘yicha Toshkent shahri 116,8 foiz bilan yetakchi o‘rinda turadi. Samarqand viloyatida o‘sish sur’ati 114,1 foiz, Jizzax viloyatida 113,8 foiz, Andijon viloyatida 113,1 foizni tashkil etdi. Bu ko‘rsatkichlar xizmatlar sohasi faqat yirik markazlarda emas, balki o‘rta hajmdagi hududlarda ham dinamik rivojlanayotganini ko‘rsatadi.

Xizmatlar turlari bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatadiki, 2024-yilda xizmatlar sektorida eng katta ulush yashash va ovqatlanish xizmatlariga to‘g‘ri kelgan -22,4 foiz. Savdo xizmatlari 18,3 foiz, transport xizmatlari 17,7 foiz, moliyaviy xizmatlar 16,5 foiz ulushga ega bo‘lgan. Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari 6,9 foizni tashkil qilgan bo‘lsa-da, ularning o‘sish sur’ati 125,8 foiz bo‘lib, eng yuqori dinamikaga ega yo‘nalishlardan biri sanaladi. Bu raqamlar xizmatlar sektorining sifat jihatdan transformatsiyalanayotganini bildiradi: an’anaviy savdo va transport xizmatlari bilan bir qatorda raqamli, moliyaviy va axborot xizmatlarining ahamiyati ortib bormoqda.

Muhokama

Olingan natijalar xizmatlar sektorining hududiy iqtisodiy o‘sishdagi roli bir xil emasligini ko‘rsatadi. Toshkent shahri xizmatlar sektorining milliy markazi sifatida shakllangan. Bu yerda moliya, ta’lim, tibbiyot, axborot-kommunikatsiya, professional xizmatlar, savdo va transport xizmatlari yuqori konsentratsiyaga ega. Poytaxtning xizmatlar sektoridagi ustunligi, bir tomondan, tabiiy iqtisodiy afzallik bo‘lsa, ikkinchi tomondan, hududiy nomutanosiblik xavfini kuchaytiradi. Agar yuqori qo‘shilgan qiymatli xizmatlar faqat Toshkentda to‘plansa, viloyatlar mehnat resurslari asosan past rentabelli xizmatlar bilan cheklanib qoladi.

Samarqand, Farg‘ona, Namangan, Qashqadaryo va Toshkent viloyatlarida xizmatlar sektori hajm jihatdan sezilarli darajada rivojlangan. Bu hududlarda demografik salohiyat, iste’mol bozori, savdo infratuzilmasi va transport aloqalari xizmatlar sektorining kengayishiga yordam beradi. Samarqand viloyatida turizm, savdo, transport va umumiy ovqatlanish xizmatlari asosiy ustunlikka ega. Farg‘ona vodiysi viloyatlarida esa aholi zichligi va kichik biznes faolligi xizmatlar sektorining o‘sishini rag‘batlantiradi.

Qoraqalpog‘iston Respublikasi, Surxondaryo va Xorazm viloyatlarida xizmatlar sektorining YHMdagi ulushi nisbatan yuqori bo‘lsa-da, xizmatlar hajmi katta emas. Bu holat ikki xil talqinni talab qiladi. Birinchidan, ushbu hududlarda sanoat bazasi yirik sanoatlashgan hududlarga nisbatan pastroq bo‘lgani uchun xizmatlar ulushi tarkibiy jihatdan yuqori ko‘rinadi. Ikkinchidan, bu hududlarda turizm, transport, savdo, ta’lim va tibbiy xizmatlarni rivojlantirish orqali xizmatlar sektorining real iqtisodiy salohiyatini oshirish imkoniyati mavjud.

Navoiy viloyatida xizmatlar ulushining pastligi alohida e’tiborni talab qiladi. Viloyat iqtisodiyotida sanoat, ayniqsa tog‘-kon sanoati katta ulushga ega bo‘lgani sababli xizmatlar sektorining YHMdagi ulushi past ko‘rinadi. Biroq aynan Navoiy kabi sanoatlashgan hududlarda yuqori qo‘shilgan qiymatli xizmatlar -muhandislik, texnik sinov, logistika, sanoat servisi, moliyaviy konsalting, raqamli boshqaruv xizmatlari rivojlantirilsa, sanoat samaradorligi yanada oshadi. Demak, xizmatlar sektorini rivojlantirish faqat savdo yoki umumiy ovqatlanishni ko‘paytirish emas, balki ishlab chiqarish bilan integratsiyalashgan servis iqtisodiyotini yaratishdir.

Hududlar kesimida asosiy muammo -xizmatlar sektorining sifat jihatdan notekis rivojlanishidir. Ko‘plab viloyatlarda xizmatlar sektori savdo, transport, umumiy ovqatlanish va maishiy xizmatlar bilan chegaralanib qolmoqda. Yuqori qo‘shilgan qiymatli xizmatlar -IT, moliya, sug‘urta, konsalting, muhandislik, yuridik xizmatlar, marketing, ta’lim texnologiyalari va tibbiy xizmatlar esa asosan Toshkent shahrida to‘plangan. Bu esa hududiy iqtisodiy o‘sishda xizmatlar sektorining potensialidan to‘liq foydalanilmayotganini bildiradi.

Hududiy xizmatlar sektorini rivojlantirishda to‘rt yo‘nalish ustuvor bo‘lishi kerak. Birinchisi -raqamli infratuzilmani kengaytirish. Internet sifati, elektron to‘lovlar, onlayn savdo, raqamli logistika va elektron davlat xizmatlari viloyatlarda xizmatlar sektorining yangi turlarini yaratadi. Ikkinchisi -turizm va mehmonxona xizmatlarini mahalliy resurslar asosida rivojlantirish. Samarqand, Buxoro, Xiva kabi an’anaviy markazlar bilan birga Surxondaryo, Qoraqalpog‘iston va Qashqadaryoda ham turizm xizmatlari uchun katta imkoniyat mavjud. Uchinchisi -moliyaviy xizmatlarni hududlarda kengaytirish. Kichik biznes uchun kredit, lizing, sug‘urta, elektron to‘lov va mikromoliyaviy xizmatlarning kengayishi xizmatlar sektorining o‘zini ham, boshqa tarmoqlarni ham rivojlantiradi. To‘rtinchisi -professional biznes xizmatlarini hududiy klasterlarga bog‘lash. Sanoat hududlarida muhandislik va texnik xizmatlar, agrar hududlarda agroservis, logistika va sertifikatlashtirish xizmatlari, turizm hududlarida marketing, gidlik, bronlash va mehmonxona boshqaruvi xizmatlari rivojlantirilishi kerak.

Xulosa

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, xizmatlar sektori O‘zbekiston hududiy iqtisodiy o‘sishining muhim tarkibiy omiliga aylangan. 2024-yilda bozor xizmatlari hajmi 818 428,3 mlrd so‘mga yetgani va xizmatlar hajmi 112,9 foizga o‘sgani sektorning iqtisodiy faolligini tasdiqlaydi. Biroq xizmatlar sektori hududlar bo‘yicha keskin nomutanosib rivojlangan. Toshkent shahri respublika bozor xizmatlari hajmining 36,5 foizini shakllantirib, mutlaq yetakchi bo‘lib qolmoqda.

YHM tarkibidagi xizmatlar ulushi bo‘yicha esa manzara murakkabroq. Toshkent shahrida xizmatlar ulushi 63,0 foizni tashkil etsa, Qoraqalpog‘iston Respublikasida 48,0 foiz, Namanganda 45,5 foiz, Samarqandda 44,9 foiz, Farg‘onada 44,7 foizga teng. Navoiy viloyatida bu ko‘rsatkich 13,0 foiz bo‘lib, hudud iqtisodiyotining sanoatga tayanishini ko‘rsatadi.

Xizmatlar sektorining hududiy o‘sishga ta’siri uch asosiy mexanizm orqali namoyon bo‘ladi: bandlik va daromadlarni oshirish; boshqa tarmoqlar samaradorligini qo‘llab-quvvatlash; hududiy iqtisodiy diversifikatsiyani kuchaytirish. Shu sababli xizmatlar sektorini rivojlantirish siyosati barcha hududlar uchun bir xil bo‘lmasligi kerak. Toshkent shahri uchun yuqori qo‘shilgan qiymatli global xizmatlarni rivojlantirish muhim bo‘lsa, Samarqand, Buxoro, Xorazm va Surxondaryo uchun turizm va mehmonxona xizmatlari, Navoiy va Toshkent viloyati uchun sanoat servisi va logistika, Farg‘ona vodiysi uchun savdo, transport, ta’lim, tibbiyot va kichik biznes xizmatlari ustuvor yo‘nalish bo‘lishi lozim.

Amaliy takliflar quyidagilardan iborat: hududlarda xizmatlar sektorini rivojlantirish dasturlari alohida ixtisoslashuv asosida ishlab chiqilishi kerak; viloyatlarda IT, moliya, konsalting, muhandislik va yuridik xizmatlar kabi yuqori qo‘shilgan qiymatli xizmatlar uchun soliq va infratuzilmaviy rag‘batlar berilishi zarur; turizm salohiyatiga ega hududlarda transport, mehmonxona, ovqatlanish va raqamli bronlash xizmatlari integratsiyalashgan holda rivojlantirilishi kerak; sanoatlashgan hududlarda ishlab chiqarishni qo‘llab-quvvatlovchi servis xizmatlari, xususan texnik sinov, sertifikatlashtirish, logistika va sanoat injiniringi kengaytirilishi lozim; xizmatlar sektorining hududiy rivojlanishini baholashda faqat hajm emas, balki YHMdagi ulush, bandlik, aholi jon boshiga xizmatlar va yuqori qo‘shilgan qiymatli xizmatlar ulushi ham inobatga olinsa maqsadga muvofiq bo’ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi. O‘zbekiston Respublikasida xizmatlar sohasining asosiy ko‘rsatkichlari. 2024-yil yanvar–dekabr.
2. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi. Gross Regional Product of the Republic of Uzbekistan for 2024.
3. World Bank. At Your Service? The Promise of Services-led Growth in Uzbekistan. 2024.
4. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi. SIAT ma’lumotlar bazasi: yalpi hududiy mahsulot ko‘rsatkichlari.

5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risidagi Farmoni.
6. Hakimov, Faxritdin. "Uzoq Muddatli Aktivlar Hisobini Xalqaro Standartlar Asosida Takomillashtirish." Green Economy and Development 3.4: 665233.